

El setembre que torna a la Cerdanya el seu ritme

Arriba el setembre i el paisatge cerdà torna a la rutina de la calma i la relació estreta de la població. La Festa de l'Estany finiquita l'estiueig oficialment i les famílies de segona residència tanquen els porticons per enfilars al Llobregat. Les pletes tornen a ser carrers buits, deserts de silenci amb les finestres tancades, les portes barrades i els patis prats sense vida. Els botiguers i empresaris del turisme arpleguen les famílies i marxen uns dies a l'inici de setembre per anar a la platja. La platja és un terme genèric pel pirinenc que designa un concepte d'estada, una necessitat de sol i horitzó d'aigua. El cerdà després pregunta a quina platja, però tant és. La nova Diada Nacional de baix to sense aquell procés que passava per davant de tot també ha comportat que moltes famílies allarguin l'estada al mar i les vacances a veu-

re la família. Molts nuclis familiars de la vall estan compostats per un o dos membres que són cerdans d'adopció, i ara abans no comencin les classes és el moment de fer carretera i visitar els parents. La bogeria de la Cerdanya a l'agost queda enrere i es veu ara com una irrealitat. Cues arreu, activitats culturals desmesurades, contraprogramades i repetides. Pujades de tensió als establiments comercials, a les terrasses dels bars i als aparcaments. Pistes forestals amb núvols de pols, vehicles aparcats als marges. Ciclistes i excursionistes esquivant la gentada a primeríssima hora. Les immobiliàries duplicant horaris per ensenyar plànols i pisos mostra. Venent el somni de la Cerdanya a preus d'elit. I arriba la segona quinzena de setembre i la Cerdanya oblida. Fa net. El que passa a l'agost queda al calendari. No cal pensar-hi més. Sovint un mal-

son que tornarà l'any que ve però com que falten encara onze mesos no cal posar-se pedres al fetge. Les primeres matinades de fred tornen a la Cerdanya la tranquil·litat de la cervesa a mitja tarda entre els treballadors bruts de guix i pintura. Les quedades amb els amics del club ciclista per recuperar els corriols. Les caminades suaus de la gent gran després de dinar pels camins que voltien els pobles. L'estona asseguts a la font sense dir res. Les tardes als parcs infantils a la sortida de les escoles. El silenci a les biblioteques amb el consell de la bibliotecària, que també respira veient recuperar la parròquia. Els ramats a punt de baixar de les pastures altes per omplir els estables en una jornada de trashumància que també és una festa familiar de retrobament. I les grues de la construcció, alienes als canvis de ritme de la vall, aixecant edificis.